

derom, af hvilke vi toge den, hvis Tilbud var lavest. Vi havde fordret, at der skulde gives to Slags Tilbud, det ene med Preferenceaktier og det andet med kontant Betaling, og da den kontante Betaling i sin fulde Udstrækning ikke kunde tilveiebringes betimelig, har man benyttet den anden Form; men man har ikke villet indgaa Afford med nogen Entrepreneur uden paa den Betingelse, at han skulde finde sig i, hvilken af de Delene Komiteen valgte. Heraf fremgaar meget rigtigt, hvad det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Ingerslev) udtalte, at man bestandig har havt for Øie at faae Banen anlagt for fuld kontant Betaling og for den lavest mulige Pris, men da man ikke ved at udsætte Sagen vilde udsætte sig for at miste meget betydelige Bidrag til Banens Anlæg, har man foretrukket at gaa til Ministeren og bede om hans Medvirkning, netop paa det Tidspunkt, paa hvilket det er flet. Det ærede Medlem kan ikke antages at kjende hele denne Sags Gang i Detail, det kan man ikke forlange af ham; men jeg skal tillade mig at gjøre ham opmærksom paa, at der endog har været opstillet den Betingelse, at et vist Beløb skulde være tilstede paa en vis Dag, hvis ikke saa borkaldt Tilbudet paa 150,000 Kr. fra en Privatmand, hvilke Penge vi da aldrig vilde komme i Besiddelse af. Vi have troet, at vi skylte den Egn, der ønsker Banen, at fastholde dette Tilbud og at gjøre de nødvendige Skridt, for at dette Tilbud kunde blive modtaget. Her har der altsaa aldrig været Tale om, at man ønskede, at Nogen skulde have Provisioner paa 300,000 Kr.; men Ministeriets Fordring om, at Alt skal være tegnet, førend det vil give Koncession derpaa, samt den Omstændighed, som jeg nævnte, at man ikke vilde gaa glip af et stort Bidrag, har tuunget Komiteen til at komme frem med Sagen i det Dieblif, det er flet, og jeg kan derfor ikke give det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Ingerslev) Ret i, at man har gjort et ubetimeligt Skridt ved at fremkomme med Sagen netop i dette Dieblif. Det var blot denne lille faktiske Oplysning, som jeg vilde tillade mig at gjøre.

Berg: Maa jeg bede om Ordet.

Anden Viceformand (Høgsbro): Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds har begjært Ordet for 4de Gang. Under Forudsætning af Thingets Samtykke (Ophold) skal jeg atter give det ærede Medlem Ordet.

Berg: Mine Herrer, det er et Principspørgsmaal, vi her have sat paa, og som har en vidtrækkende Betydning, saa Thinget maa undskyldes, at jeg ikke slipper det, forinden jeg tør antage, at det staar klart for Alle. Det er altsaa erkjendt af det ærede Medlem for Aarhus

Amts 1ste Valgkreds (Winther) og af den ærede Indenrigsminister — af Ministeren gjennem Notiveringen af Lovforslaget — at skjøndt det gjennemgaaende Overflag ikke angiver et høiere Beløb end 1 Million kontant, har man dog fremstillet det saaledes, at Udgifterne „ifølge de foreliggende Oplysninger“ ville udgjøre 1,350,000 Kr. Nu kommer Forklaringen af dette Beløb frem paa samme Maade, som Prisanstættelser i Indbydelsel til Aktietegninger, navnlig under Svindelperioder, ofte fremkomme. Til det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) vil jeg, skjøndt det selvfølgelig er aldeles overflødig, i Forbigaaende gjøre den Bemærkning, at han naturligvis ikke maa tro, at jeg med en Stavelse eller Løddel vil angribe hans Hæderlighed eller Paa lidelighed i enhver Henseende. (Winther: Det har jeg heller ikke troet!) Det kunde jeg tænke, men jeg har ikke villet have, at der skulde være Skygge af Misforstaaelse i saa Henseende hos Nogen hverken i eller udenfor Salen. Jeg taler kun om Principet. Man har altsaa, som sagt, villet bringe dette Foretagende igang, og er der da nogen Forskjel paa den Maade, hvorpaa dette er flet, og den Maade, hvorpaa ofte ufunde Foretagender sættes i Væert? En Mand vil sælge en Fabrik af en eller anden Art — det er flet, Sligt kan bevises — og vil sælge den kontant f. Ex. for 600,000 Kr., men naar den kan blive sat til 800,000 Kr., vil han tage de 400,000 Kr. i Aktier. Saa indbydes der til en Aktietegning paa 800,000 Kr., men han faar kun de 600,000 Kr. Eller jeg vil sige: Han vil sælge for 400,000 Kr. kontant og 600,000 i Aktier, saa faar altsaa den, der sætter Sagen igang, 200,000 Kr. i Aktier til at anvende til Provision. Jeg skal ikke gaa ind paa noget specielt Tilfælde, men jeg kan paapege Forretninger af den Art ogsaa udenfor Svindelperioder, som ere langt mere gaverende end den her antydede. Men det Samme fremstilles her for os med Hensyn til Baneanlægget: Projektet skal gennemføres, og da vi ikke have Aktietegning nok, saa skulle vi ved en kunstig Forhøjelse af Anlægssummen skaffe en Tegning af Preferenceaktier, hvorved Etableringen af dette Aktieforetagende er sikret. Da man ikke havde Mere end 700,000 Kr. i Aktier og skulde bruge 1 Million, og Foretagendet ikke vilde komme i Stand, naar man ikke fik denne Million

Rettelse.

Sp. 2553 S. 17 f. n.: „nærmere praktisk Betydning“, læs: „væsentligt taktisk Betydning“.